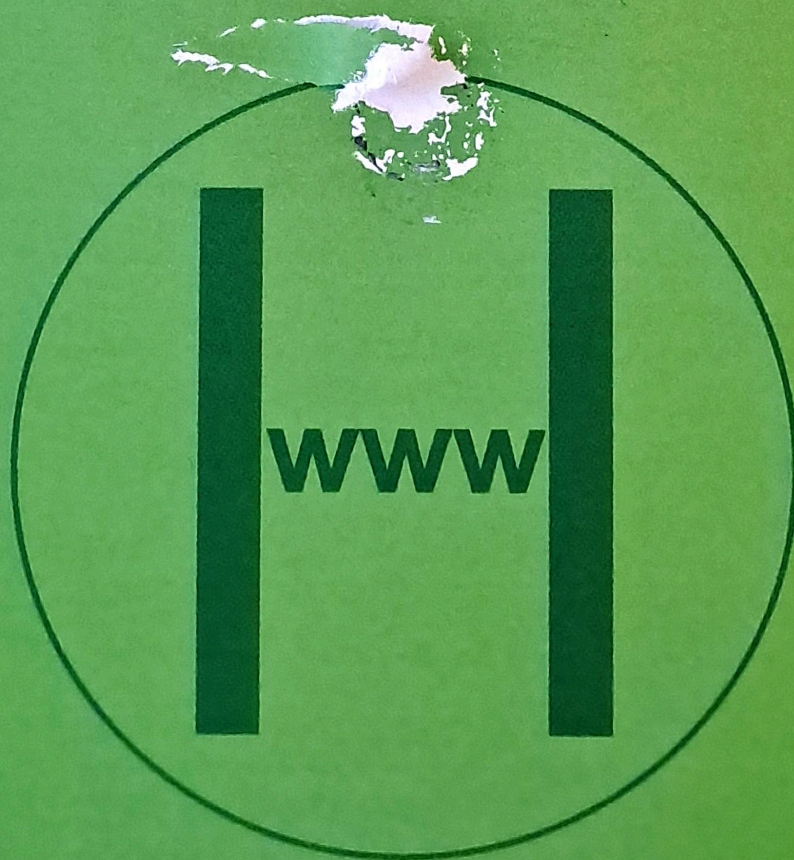

Horizonty umenia

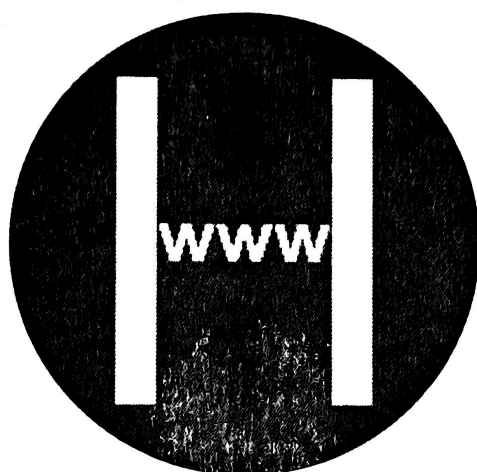
Zborník príspevkov z medzinárodnej
vedeckej webovej konferencie

3

Akadémia umení v Banskej Bystrici
Fakulta dramatických umení
Fakulta múzických umení
Fakulta výtvarných umení

Horizonty umenia

Zborník príspevkov
z medzinárodnej vedeckej webovej konferencie

Horizonty umenia 3

15. 10. 2015 – 15. 11. 2015

Banská Bystrica
2015

Vedecký redaktor

doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD.

Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

Výkonný redaktor

doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc.

Fakulta múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

Redakčná rada

doc. MgA. Jana Škvarková, ArtD.

Fakulta múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

PhDr. Elena Knopová, PhD.

Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

PhDr. Silvia Kováčiková, ArtD

Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

PaedDr. Janka Kupková, PhD.

Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Mgr. art. Patrik Ševčík

Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

Mgr. art. Jozef Suchoža, ArtD.

Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

Recenzenti

prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi

Fakulta múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

doc. Juraj Sapara, akad. sochár

Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

doc. PhDr. Ján Sládeček, PhD.

Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici

Horizonty umenia 3

Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej

webovej konferencie

15.10.2015 – 15.11.2015

Vydavateľ: Akadémia umení v Banskej Bystrici

Za pôvodnosť, obsahovú a jazykovú stránku textov zodpovedajú autori príspevkov.

ISBN 978-80-89555-57-4

EAN 9788089555574

Positive or negative face of the evaluation concerning musical performance

Někdy stačí přehodit pořadí vět, potlačit, zamlčet či naopak zdůraznit jisté elementy, změnit úvod či zakončení – a kritika nebo posudek náhle vyzní úplně jinak. Tento článek se snaží poukázat na některé typické jevy, se kterými se při kritikách (nejen hudebních) často setkáváme...

We can change the order of sentences or clauses, bagatelize, omit or stress some elements, change the introduction or the end – and the criticism or review has suddenly absolutely different face. This article endeavours to look at some typical features, which are often to be met at these (not only musical) reports...

ZIEGELBAUEROVÁ Adéla, Mgr.

Katedra hudební výchovy, Pedagogická fakulta OU, Ostravská univerzita v Ostravě, Ostrava, CZ

Witold Lutosławski a Varšavský podzim v českém dobovém kontextu

Witold Lutosławski and Warsaw Autumn in Czech period context

Příspěvek pojednává o skladateli W. Lutosławském, velkém polském hudebním festivalu a přináší jejich zhodnocení z pohledu české společnosti, který jsme získali z korespondence a dobového tisku.

This text discusses the composer W. Lutoslawski, a large music festival in Poland and brings their appreciation from the perspective of Czech society which we received from correspondence and contemporary press.

ŽIARNA Miriam, PaedDr., Mgr. Art., PhD., ArtD.

Katedra hudby, Pedagogická fakulta KU, Katolícka univerzita v Ružomberku, Ružomberok, SK

Interpretačná analýza piesní Seltsame Lieder I. od Petra

Martinčeka van Groba

Interpretative Analysis of songs Seltsame Lieder I. of Peter Martinček van Grob

Piesňový cyklus Seltsame Lieder I. od Petra Martinčka van Groba je interpretačne atraktívny a zaujímavý z kompozičných, vokálno-technických, obsahovo-tematických a jazykových dôvodov. Kladie na interpreta požiadavku správnej dikcie nemeckého jazyka a adekvátneho uplatňovania prednesovo-výrazových prostriedkov s cieľom dosiahnuť presvedčivú interpretáciu.

Songs Seltsame Lieder I. of Peter Martinček van Grob are attractive and interesting in interpretations of composite, vocal-technical, thematic and linguistic reasons. From Artist requires the correct pronunciation of german language and adequate application of expressive means in order to achieve adequate interpretation.

Horizonty umenia 3

**Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej
webovej konferencie**

15.10.2015 – 15.11.2015

Garant konferencie

doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc.

Logo

doc. Igor Benca, akad. maliar

Obálka

Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD.

Technická spolupráca

Mgr. art. Igor Naňo

Vydanie

prvé

Náklad

100 kusov

Rozsah

28 strán a CD elektronický zborník príspevkov

Tlač

DALI – BB, s.r.o.

Vydavateľ

Akadémia umení v Banskej Bystrici, 2015

ISBN 978-80-89555-57-4

EAN 9788089555574

PaedDr. Miriam Žiarna, PhD., ArtD.

Interpretačná analýza piesní *Seltsame Lieder I.* od Petra Martinčeka van Groba

Anotácia

Piesňový cyklus Seltsame Lieder I. od Petra Martinčeka van Groba je interpretačne atraktívny a zaujímavý z kompozičných, vokálno-technických, obsahovo-tematických a jazykových dôvodov. Kladie na interpreta požiadavku správnej dikcie nemeckého jazyka a adekvátneho uplatňovania prednesovo-výrazových prostriedkov, ktorými sa dosahuje presvedčivá interpretácia.

Kľúčové slová

Peter Martinček van Grob. Seltsame Lieder I. Analýza. Interpretácia.

Tvorba súčasných slovenských skladateľov sa zameriava na rôznu tematickú oblasť, inštrumentálne obsadenie, cudzojazyčnú textovú predlohu a vokálno-technickú úroveň interpretov. Podľa dopytu a požiadaviek interpretov komponujú skladby s účelom sakrálnym alebo profánnym na latinské, slovenské, nemecké, anglické, talianske a francúzske texty, kompozične a interpretačne jednoduché, ale aj náročné. Medzi citlivých majstrov melódie, ktorí dokážu vystihnúť náladu piesne vhodnými kompozičnými a prednesovo-výrazovými prostriedkami, patrí Peter Martinček van Grob.

Peter Martinček van Grob (13. 11. 1962) je súčasný slovenský hudobný skladateľ, dirigent a pedagóg, ktorého tvorba je známa a interpretovaná doma i v zahraničí. Jeho meno sa nachádza v Cambridgeskej encyklopédii medzi 2000 najvýznamnejšími skladateľmi. Je držiteľom niekoľkých ocenení, napríklad finalista skladateľskej súťaže Grand Prix A. Honeggera v Paríži (1981) so sláčikovým kvartetom Les animaux dans le nature, Ceny Slovenského hudobného fondu za diela Tri lyrické zbory (1987) a operu Memento (1991)¹, ktorá ako video-opera získala aj hlavnú cenu Rocky na kanadskom festivale Banff Mountain Film and Book Festival v Montreale (1991).²

¹ MARTINČEK, P. Osobnosti [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

² MARTINČEK, P. Biografia [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete:

Kompozičný štýl Petra Martinčka van Groba možno charakterizovať ako syntézu rôznych štýlotvorných prostriedkov a techník (aleatorika, seriálna technika – tonalita, improvizácia – tradičná forma) s jednoduchou melodikou, farebnou nápaditosťou s rytmicko-výrazovými prvkami populárnej a džezovej hudby, ktoré obohacujú jeho tvorbu o improvizáciu, tanečnosť a hravosť.³ Príklon k minimálnej a repetitívnej hudbe charakterizuje ostinátne rytmicko-metrická pulzácia a odpor voči konštruktivismu, jednoduchosť, prehľadnosť a zmysel pre dramatickosť.⁴ Jeho vokálnu a vokálno-inštrumentálnu tvorbu reprezentujú diela *Tvár pri tvári* (1989), *Seltsame Lieder I.* (1989), *Ave Maria* (1993), *Seltsame Lieder II.* (1996), *Žalмовé piesne* (1998), *Psalm Songs for higher voice and piano* (2000), *Sententiae sibi ipso* (2002 – 2003, 2004), *Missa Danubia* (1992), opery *Memento* (1988), *Revelation of Jesus Christ* (1993), *Hostias* (2007 – 2010), komorné a symfonické diela, ktoré sú vysoko cenené doma i v zahraničí a sú dôkazom jeho skladateľského majstrovstva.⁵

Seltsame Lieder I. (1994) vznikli na objednávku japonského tenoristu Iroshi Oshimu,⁶ ktorý sa pripravoval na svetové turné.⁷ Cyklus tvoria tri piesne na texty rakúskych básnikov z prelomu 19. a 20. storočia s filozofickým a mysterióznym obsahom. Reprezentujú v Martinčkovej tvorbe štýl neoromantizmu a novej jednoduchosti. Prejavujú sa v nich základné rysy skladateľovho rukopisu ako napríklad podmanivá lyrická melódika, jednoduchá a farebná harmónia, ostinátny klavírny sprievod s prvkami minimalizmu a vo výstavbe dramatickosti spájanie odlišného a kontrastného melodicko-rytmického materiálu (zmena rytmu, melódie, sadzby, klavírneho sprievodu) a prednesovo-výrazových prostriedkov (tempa, pulzácie, agogiky, dynamiky, hudobnej artikulácie...). Rešpektovanie prozodických vlastností nemeckého jazyka a poetickosti obsahu textu pri tvorbe melodicko-rytmickej

<http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

³ CHALUPKA, Ľ. 1998. Peter Martinček. In *100 slovenských skladateľov*. Ed. Marián Jurík, Peter Zagar. Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998, s. 186. Zdroj: MARTINČEK, P. Biografia. [online] [2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

⁴ JURÍK, M., ZAGAR, P. 1998. *100 slovenských skladateľov*. Národné hudobné centrum : Bratislava, 1998. ISBN 80-967-7996-6. ZDROJ: ČELKO, O. 2014. *Vokálna a vokálno-inštrumentálna tvorba slovenských skladateľov narodených po roku 1950* : bakalárska práca [online]. Žilina, ŽU, 2014. s. 28. [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete:

<http://www.crzp.sk/crzpopacxe?fs=50CBA1950BCE46EEAE72B1326939F2D2&fn=docview>.

⁵ MARTINČEK, P. Curriculum [online] [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete:

<http://www.petermartincek.freepage.cz/curriculum/>.

⁶ Nahral na CD v roku 2005 *Ave Mariu* a *Revelation of St. John* od Petra Martinčka.

⁷ MARTINČEK, P. Diela [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete:

<http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

štruktúry vokálneho partu a klavírneho sprievodu prispieva k dokonalému vystihnutiu atmosféry a nálady piesne a k prirodzenosti v interpretácii.

Po vokálno-technickej stránke sú dve piesne v rozsahu septimy ($g^1 - f^2$), tretia nóny ($fis^1 - g^2$) a kladú na interpreta rôzne technické nároky – prevažujúca stredná hlasová poloha, intervalové skoky, výrazné kantilénové a parlandové frázy..., preto si vyžadujú speváka na primeranej technickej úrovni. Pre prevažujúcu strednú polohu sú vhodné pre farebný hlas, napríklad mladodramatický soprán alebo mezzosoprán, popríade tenor. Interpretačne sú náročné po výrazovej a artikuláčnej stránke, preto by ich mali interpretovať speváci, ktorí vedia primeranými prednesovo-výrazovými prostriedkami pretlmočiť obsah textu a dokonale ovládajú deklamáciu nemeckého textu.

1. Geigerin / Huslistka

Heinrich Suso Waldeck /vlastným menom *Augustin Popp* (1873-1943)⁸ rakúsky básnik, rozprávač, vydavateľ, hudobník, skladateľ, učiteľ náboženstva, úradník... Tvoril prevažne nábožensko-mystickú poéziu. Ústrednou myšlienkou jeho tvorby je negatívna skúsenosť z prírody, akým je napríklad samodeštrukčné správanie moderného človeka.⁹

Text	Preklad
<i>Ein tiefes Bitten, Beben</i> <i>im Singen deiner Geige:</i> <i>Du willst dich mir ergeben,</i> <i>O junges, heißes Leben.</i> <i>Ich aber weiß und schweige.</i>	Hlboká prosba, chvenie, spievajú tvoje husle: ty sa mi chceš oddať, ó mladý, horúci život. Ja ale viem a mlčím.
<i>Ein Wohltrank ohne Neige,</i> <i>Ein Wohltraum ohne Ende</i> <i>Dein Lied, solange ich schweige.</i>	Dobrý nápoj bez zvyšku, pekné snenie bez konca. Tvoja pieseň, dokiaľ ja mlčím.

⁸ Narodil sa v Čechách (Všeruby) a zomrel v hornorakúskom Sankt Veit im Mühlkreis. Počas svojho života pracoval ako bankový úradník v Drážďanoch, bol členom Redemptoristov v Eggenburgu, kaplánom v Štajersku, učiteľom náboženstva vo Viedni, v Lainzi a ku koncu života v Sankt Veit im Mühlkreis. Pôsobil v literárnom spolku Rakúska Leo-Gesellschaft, ktorého cieľom bolo vytvoriť čistý a poetický jazyk na vysokej úrovni. V roku 1937 získal Vysoké rakúske štátne vyznamenanie za literatúru.

WALDECK, Suso, H. Biografie [online]. Personen Lexikon. Landesmuseum Niederösterreich [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete:

http://geschichte.landesmuseum.net/index.asp?contenturl=http://geschichte.landesmuseum.net/personen/personendetail.asp__ID=-1022129374__BPID=2012217595.

⁹ WALDECK, Suso, H. [online]. Österreich Lexikon. Austria-Forum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: www.aeiou.at/aeiou.encyclop.w/w091569.htm.

Ich liebe deine Geige

Mám rád tvoje husle.

Vielleicht noch deine Hände.

Možno aj tvoje ruky.¹⁰

Rytmus, melódia a tempo prvej piesne vychádzajú z textu, ktorý je usporiadaný do dvoch päťveršových strof. Ide o viacvýznamovú jemne eroticky podfarbenú lyriku.

Forma prvej piesne je trojdielna *A B A*¹. Diel *A* tvorí 19 taktov, je v tónine *c* mol aiolskej, v $\frac{4}{4}$ takte, v pomalom tempe *Adagio* ($\text{♩} = 72$), poprípade *Adagietto* ($\text{♩} = 80$), v dynamike od *mf* po *pp* v klavírnom i vokálnom parte. Začína štvortaktovou introdukciou, ktorá vytvára ponurú atmosféru s opakovaním intervalových krokov $c^3 - as^2$ a $c^3 - g^2$ a pripravuje nástup vokálneho partu. Ten nastupuje predtaktím jednoduchým trojtaktovým motívom s intervalmi tercie nahor i nadol, v dynamike *mp* s miernym crescendom a decrescendom *Ein tiefes Bitten, Beben* čo sa opakuje aj v *im Singen deiner Geige*, po ktorom sa pripravuje nástup gradácie v štvortaktovej kantiléne so stúpajúcou melódiou a dynamikou *Du willst dich mir ergeben* a klesajúcou melódiou s accelerandom a decrescendom *O junges, heißes Leben*. Po nej nasleduje stúpajúca melódia s repetíciou tónov v pôvodnom tempe s miernym crescendom a decrescendom, akoby dostratena *Ich aber weiß und schweig*. Štvortaktová klavírna dohra využíva hudobný materiál introdukcie, ktorý sa zvukovo obohacuje hrou v oktávach.

Kantiléna je vo vokálnom parte trojtaktových a štvortaktových fráz narušená pomlčkou, čo nesmie prerušiť vývoj frázy v descendentnom smere. Dôležité je dodržanie prízvukov a odľahov v slovách **Be-ben**, **Gei-ge**, **Le-ben**, **schwei-ge** a oddeliť výslovnosť medzi slovami *mir | ergeben, ich | aber*. Výraz v tomto diele by mal byť zasnený, potom naliehavý a zvedavý a nakoniec tajomný.

Ukážka č. 1 Peter Martinček: *Geigerin* (Seltsame Lieder I.) diel *A*¹¹

¹⁰ Voľný preklad Miriam Žiarna.

¹¹ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I*. Bratislava : Hudobný fond, 2001. s. 3-4. ISBN 978-80-8051-126-5.

(♩ = 72)

mf Ein

mp *mf* *mf*

sempre con 8va *8va* *8va* *8va*

tie - fes Bit-ten, Be - ben im Sin - gen dei-ner Gei-ge:

accél. *a tempo*

Du wilt mir er - ge - ben, o jun-ges hei-ßes Le-ben. Ich a-ber weiß und

Druhý diel *B* tvorí 23 taktov a je v tónine *As dur* s fixáciou na basovom tóne „c“, ktorým získava frygický charakter. Oproti predchádzajúcemu dielu tu dochádza k zmene pulzácie na základe zmeny metrickej jednotky – z $\frac{4}{4}$ taktu na $\frac{3}{4}$ takt a tempa z pomalého na stredne pomalé *Moderato*, poprípade *Allegro* ($\text{♩} = 12 - 132$), čo významne vplýva na jeho charakter, ktorý získava kolorit tanečnosti. Ďalšie kontrasty sa nachádzajú v sadzbe, vo využívaní klavírneho registra – klavírny sprievod prevažne v jednočiarkovanej až trojčiarkovanej oktáve a vo vokálnom parte spevom na vokál „a“. Klavírny part začína štvortaktovou introdukciou a tvorí ho minimalistická lyricko-ostinátna melódia s intervalovými skokmi v dynamike *mp* až *mf* s crescendom v trojtaktových frázach. Vokálny part začína predtaktím a jeho melódiu deklamačného charakteru tvorí repetícia dvojtaktového motívu, v ktorom sa opakuje tón as^1 a vyskytuje sa intervalový krok tercie ($as^1 - c^2$) v dynamike *mp*: *Ein Wohltrank ohne Neige, Ein Wohltraum ohne Ende*. Po ňom nasleduje melódia riešená viac kantabilne s intervalmi tercie v ascendentnom smere a sekundovým descendentným postupom *Dein Lied, solange ich schweige*, preto je ho vhodné viac dynamicky rozvinúť. Nasleduje štvortaktie *Ich liebe deine Geige. Vielleicht noch deine Hände*, ktoré opakuje melódiu prvého dvojtaktového motívu. Osemtaktová fráza na vokál „a“ prináša akési osvieženie repetície predchádzajúceho hudobného materiálu a koniec tohto dielu uzatvára jednotaktová generálna pauza.

Predtaktie, trojdobý takt a rýchlejšie tempo vnášajú do vokálneho partu ľahkosť a tanečnosť, čo podporuje aj realizovanie prízvukov a odťahov v slovách Nei-ge, En-de, schwei-ge, Gei-ge, Hän-de. Treba dodržiavať dôsledné legato najmä pri opakovaní tónov rovnakej výšky a oddeľovať výslovnosť slov *Wohltrank | ohne, Wohltraum | ohne | Ende*.

Vokál *a* musí znieť voľne, guľato a vyrovnané s využitím plastickej dynamiky a slabšej dynamiky pri opakovaní. Vhodné je interpretovať frázu so zasneným či tajomným výrazom.

Ukážka č. 2 Peter Martinček: *Geigerin* (Seltsame Lieder I.) diel B¹²

Leicht
(♩ = 120 - 132)

Ein

mp legato

mf

sempre con fda

Wohl - trunk oh - ne Nei - ge, ein Wohl - traum oh - ne En - de. Dein Lied, so - lang ich schwei - ge. Ich lie - be dei - ne Gei - ge, viel - leicht noch dei - ne Hän - de. Ä

G. P. Tempo I

G. P.

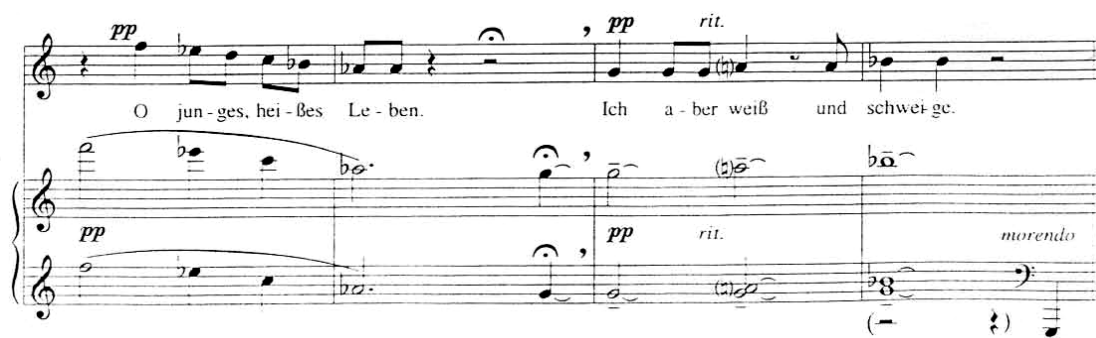
mp

8

Diel A¹ má 6 taktov a prináša skrátenú reprízu dielu A v pôvodnom tempe a v dynamike *mp* a *pp*. Začína repetíciou dvojtaktovej klavírnej introdukcie, po ktorej nasleduje štvortaktie *O junges, heißes Leben. Ich aber weiß und schweige* v slabšej dynamike a s postupným spomalením v závere. Jednoduchý sprievod, návrat k melódii a k textu s filozoficko-erotickým významom v dynamike *pp* so spomalením v závere vokálneho i klavírneho partu (*morendo*) má za cieľ vytvoriť kontrast k predchádzajúcemu lyricko-tanečnému motívu a priniesť atmosféru záhady a nevysloveného tajomstva.

¹² MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 4-5.

Ukážka č. 3 Peter Martinček: *Geigerin* (Seltsame Lieder I.) diel A¹

Vokálny part prvej piesne sa pohybuje v rozsahu septimy ($g^1 - f^2$), čo si od speváka vyžaduje znelú strednú hlasovú polohu, vyrovnanosť vokálov a ovládanie dychovej opory, ktorá je potrebná vo frázach s intervalovými krokmi, s repetíciou tónov rovnakej výšky, ale aj s klenutou ascendentnou a descendentnou melódiou v rozsahu sexty. Pomlčky vo vokálnom parte spôsobujú prerušenie legata, stupňujú napätie a prispievajú k dramatickej výstavbe piesne, preto ich treba rešpektovať a viesť vývoj melodickej frázy a neprerušovať ju. Pre vystihnutie nálady piesne a kontrastu medzi jednotlivými dielmi je potrebné realizovať adekvátnu dynamiku, agogické zmeny, precíznú deklamáciu textu, prízvuky, odťahy, náležitý výraz a mimiku, ktoré musia vychádzať z pochopenia obsahu textu. Komornosť, intimitu a dôležitú výpovednú funkciu speváka v interpretácii podporuje aj minimalistický spracovaný klavírny part.

2. *Urwaldstimmung* / Nálada lesa (názov básne *Waldstimmung* zo zbierky *Heimat*)

Peter Rosegger (1843-1927) používal aj pseudonymy Petri Kettenfeier a Hans Masler.¹³ Bol rakúsky rozprávač, publicista, básnik a spisovateľ, predstaviteľ realizmu a naturalizmu „Heimatliteratur“, ktorá vyzdvihovala staré roľnícke hodnoty oproti priemyselnému materialistickému spôsobu moderného života. Podnety jeho poézie a románov majú zväčša autobiografický charakter a vychádzajú z prostredia štajerských lesov, kresťansko-konzervatívneho pohľadu na život s apelovaním na mravný úpadok, ktorý

¹³ Narodil sa v Alpl pri Krieglachu v Štajersku a zomrel v Krieglachu. Pre zdravotné problémy nemohol navštevovať školu pravidelne, ale učil sa doma a už od 15 rokov začal písať. V rokoch 1860-1863 sa učil za krajčír a cestoval so svojim učiteľom po rôznych miestach kde spoznával ľudí a zvyky. Od 1865-1869 získaval všeobecné vzdelanie na Akadémii obchodu a priemyslu v Grazi a pred jeho ukončením dostal trojročné štipendium od štajerského guvernéra na študijnú cestu do Nemecka, Holandska, Švajčiarska a Talianska. Vydával mesačník *Heimgarten* a jeho knihy boli preložené do 22 cudzích jazykov. Bol praktizujúcim katolíkom a vyjadroval súhlas s antisemitistickými názormi.

ROSEGGER, P. Biographien [online]. Austria-Forum. [2015-01-10]. Dostupné na internete: Austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/Biographien/Rosseger%2C_Peter.

prináša kapitalistická spoločnosť.¹⁴ V roku 1951 mu Štajersko na pamiatku udelilo Cenu za literatúru spolkovej krajiny Štajerska a pri príležitosti jeho 150. výročia narodenia mu bola vydaná pamätaná poštový známka.¹⁵

Text

*O ruhsamer Wald, wie bist du fein!
Wie bist du in Ewigkeit jung und rein!
Vom blutigen Kreuzweg der Menschensöhne,
Entweiht keine Spur deine heilige Schöne.*

*Wohl heut wie zur Urzeit die Stürme tosen,
Und wühlen im See und brechen den Baum.
Wohl heut wie zur Urzeit blühen die Rosen.*

In dir ist Ruh'.

Mein Leib will liegen

Im blumiger Wiegen.

Meine Seele kam her aus unendlichen Zeiten,

*Und wie der wandernde Vogel den Ast,
So wählt diesen Leib sie zur kurzen Rast,
Ehe weiter sie fliegen in die Ewigkeiten.*

Preklad

Pokojný les, ako si pekný!
Ako si vo večnosti mladý a čistý!
Z krížovej cesty syn človeka,
nezneseš žiadnu štipku tvojej
svätej krásy.

Aj teraz tak ako kedysi búrka hučí,
a ryje v jazere a láme strom.
Aj teraz tak ako kedysi kvitnú
ruže.

V tebe je pokoj.

Moje telo chce ležať
v kvetinovej kolíske.

Moja duša vychádza
z nekonečného času,
a ako prelietavého vtáka haluz,
tak si volí toto telo krátky oddych,
prv než ďalej poletí do večnosti.¹⁶

Rytmicko-melodická štruktúra piesne vychádza zo sonetu. Ide o prírodnú hlbokú duchovnú lyriku tzv. Waldgedichte, v ktorej sa nachádza prirovnanie čistoty prírodných krás k viere, výrazný motív plynutia času v prírode a v živote človeka (*Ewigkeit, Urzeit, unendlichen Zeiten*) a spätosť človeka s prírodou. Skladateľ zmenil názov básne z pôvodného Waldstimmung (Nálada lesa) na Urwaldstimmung (Nálada pralesa). Postupy a prostriedky (harmonický, dynamický a rytmický kontrast, deklamácia textu), ktoré skladateľ použil

¹⁴ BOKA, Václav a kol. *Slovník spisovatelů německého jazyka a spisovatelů lužicko-srbských*. Praha : Odeon, 1987. s. 582.

¹⁵ ROSEGGGER, P. Biographien [online]. Austria-Forum. [2015-01-10]. Dostupné na internete: Austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/Biographien/Rosseger%2C_Peter.

¹⁶ Voľný preklad Miriam Žiarna.

na zhudobnenie textu adekvátne vystihujú atmosféru obsahu básne, prispievajú k výrazu a zvyšovaniu dramatickosti.

Pieseň je vo forme dvojdielnej *A B*, v $\frac{4}{4}$ takte a v pomalom tempe Andante ($\text{♩} = 86 - 96$). Prvý diel *A* má 20 taktov a vyznačuje sa striedaním tonalít a mol a g mol prirodzenej aiolskej. Začína jednoduchou dvojtaktovou klavírnou introdukciou v dynamike *mp*, ktorá pripravuje atmosféru čistoty a pokoja lesa. Vokálny part začína predtaktím v dynamike *mp* a tvorí ho osemtaktová a šesťtaktová veta. Melódia je vzostupno-zostupná s repetíciou tónov rovnakej výšky. V prvom a druhom dvojtaktí spôsobujú útržkovitosť pomlčky, čo si vyžaduje prispôbiť aj dynamiku s postupným crescendom a decrescendom *O ruhsamer Wald, wie bist du fein!* a *Wie bist du in Ewigkeit jung und rein!* Nasledujúce štvortaktie *Vom blutigen Kreuzweg der Menschensöhne, Entweiht keine Spur deine heilige Schöne* je bez pomlčiek a vyžaduje si plastické dynamické rozvíjanie s crescendom pri stúpaní melódie. Po štvortaktovej klavírnej medzihre sa sprievod zvukovo zahusťuje ostinátnym pohybom a prispieva k vytváraniu expresívnejšieho výrazu v šesťtaktovom vokálnom parte, ktorý využíva melodický materiál a dynamický priebeh ako v predchádzajúcej vete *Wohl heut wie zur Urzeit die Stürme tosen, Und wühlen im See und brechen den Baum. Wohl heut wie zur Urzeit blühen die Rosen.*

V interpretácii je potrebné dodržiavať legato a postupné dynamické rozvíjanie aj vo frázach s pomlčkami a prízvuky v slovách **ruh**-sa-mer, **bist**, **blu**-ti-gen, **ent**-weit, **heut**, **Stür**-me, **wüh**-len, **bre**-chen. Oddeliť výslovnosť sa vyžaduje v slovách *du | in | Ewigkeit, jung | und, Menschensöhne | entweiht, zur | Uhrzeit, wühlen | im* a dodržať dôkladnú výslovnosť koncoviek. Výraz by mal byť pokojný, hlbavý a pri stúpaní melódie a dynamiky mierne dramatický.

Ukážka č. 4 Peter Martinček: *Urwaldstimmung* (Seltsame Lieder I.) diel A ¹⁷

¹⁷ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 6-7.

(♩ = 96) *mp*

O, ruh - sa-mer Wald, wie bist du fein! Wie

mp legato

con fto.

bist du in E - wig-keit jung und rein! Vom blu - ti-gen Kreutz-weg der Men-schen-söh - ne ent -

weiht kei - ne Spur dei - ne hei - li - ge Schö - ne.

Wohl heut wie zur Ur-zeit die Stür - me to-sen, und

wüh - len im See und bre - chen den Baum. Wohl heut wie zur Ur - zeit blü - hen die Ro - sen

Druhý diel *B* tvorí 12 taktov, ich repetícia a 4 takty klavírna dohra. Vyznačuje sa kontrastom v pulzácii, dynamike, vokálnom výraze – väčšia šírka a naliehavosť v novom harmonickom prvku, ktorý spôsobuje v basovej línii použitie tónu *d* namiesto tónu *a*, čím sa získava charakter akoby dominanty v g mol. Vokálny part začína v dynamike *mf* a prináša descendentný motív *In dir ist Ruh' Mein Leib will liegen. Im blumiger Wiegen*, jeho transpozíciu o terciu vyššie, po ktorej nasleduje repetícia dvojtaktového motívu a dvojtaktová medzihra. Ku gradácii a expresívnemu výrazu prispieva v klavírnom parte ostinató, dynamika *mf*, crescendo a decrescendo a akcenty. Vo vokálnom parte sa stupňovanie napätia dosahuje prírazmi na prvej dobe, dynamikou *mf*, postupným decrescendom v descendentnej melódii, slabšej dynamiky *mf* a *mp* pri opakovaní rovnakej melódie *In dir ist Ruh'* a prízvukmi v slovách ***dir***, ***Leib***, ***blu***-mi-ger. Pri artikulácii textu treba oddeliť výslovnosť v slovách *dir* | *ist*. Výraz by mal byť pokojný, vyrovnaný, odovzdaný, ale s udržiavaním vnútorného napätia.

Ukážka č. 5 Peter Martinček: *Urwaldstimmung* (Seltsame Lieder I.) diel B¹⁸

Potom nasleduje osemtaktová parlandová fráza v dynamike *mp* mysteriózného charakteru *Meine Seele kam her aus unendlichen Zeiten. Und wie der wandernde Vogel den Ast, So wählt diesen Leib sie zur kurzen Rast, Ehe weiter sie fliegen in die Ewigkeiten*, ktorá predstavuje osviežujúci prvok v piesni. Text je potrebné správne rytmicky zadeliť a deklamovať počas klavírneho sprievodu, ktorý využíva hudobný materiál z dielu B. Výraz by mal byť pokojný, hlbavý a vyrovnaný.

Ukážka č. 6 Peter Martinček: *Urwaldstimmung* (Seltsame Lieder I.) diel B *Misterioso*¹⁹

¹⁸ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 7-9.

¹⁹ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 9.

V poslednom takte parlandovej frázy (takt 20) sa nachádza symbol *Dal segno* ‰ a prináša repetíciu prvých 12 taktov *B* dielu, čo môže byť realizované v rovnakej dynamike alebo sa môže využiť väčšia alebo menšia dynamiko-agogická a výrazová expresívnosť. V poslednom takte (takt 21) označuje symbol *Coda* ☯ nástup štvortaktovej klavírnej dohry, ktorá využíva hudobný materiál z dielu *B* s prekvapujúcim *attacca*.

Vokálny part je v rozsahu septimy ($g^1 - f^2$) a vyžaduje od speváka znelú strednú polohu, vyrovnanosť vokálov a ovládanie dychovej opory, čo je potrebné pre jednotaktové i štvortaktové tvorenie fráz. Pre vytvorenie adekvátneho výrazu piesne je potrebné realizovanie logickej dynamickej a agogickej výstavby – postupne rozvíjajúcej alebo slabšej dynamiky pri opakovaní, precíznej deklamácii textu, prírazov, prízvukov a primeranej mimiky s gestami, ktoré musia vychádzať z pochopenia obsahu textu. Intimitu, dramatickosť a mysterióznosť piesne dotvára využitie parlanda a minimalisticky riešený klavírny sprievod.

3. *Vor Horizonten* / Pred horizontom

Franz Blei (1871-1942) so pseudonymom Dr. Pelegrinus Steinhövel²⁰ bol rakúsky spisovateľ, literárny kritik, vydavateľ, prekladateľ a predstaviteľ európskej literárnej moderny. Jeho diela sú zamerané na filozofické, satirické, fantastické, zmyselné až erotické témy so sklonom k vulgárnosti a expresionizmu.²¹

Text	Preklad
<i>Vor Horizonten stehen, monotonen, weiten,</i>	Pred horizontom stáť ďalekým a monotónnym,
<i>Nicht mehr zu sein und träumen, dass man war,</i>	viac už nebyť sebou samým a nesnívať, že to bolo,
<i>Nach Wolken schauen, die vorüber gleiten</i>	Za oblakmi pozeráť, ktoré sa okolo klžu
<i>Entsiegelt sein und allen offenbar.</i>	budú rozpečatené a všetkým zjavné.
<i>Kein Leben mehr wie dieses dumpfe Beben</i>	Už viac nijaký život ako toto tlmené chvenie
<i>Um Tat und Ding und Schrei und Müdigkeit,</i>	za skutky, veci, krik a únavu,

²⁰ RADLER, R. a kol. 1988. *Kindlers Neues Literaturlexikon. Studienausgabe 2*. München : Kindler Verlag, 1988. s. 763-764. ISBN 3-463-43200-5.

²¹ Narodil sa vo Viedni a zomrel vo Westbury (USA). Bol zaujímavou a kontroverznou osobnosťou. Študoval vo Viedni, Paríži, Berne, Zurichu, pôsobil vo Francúzsku, Švajčiarsku a Taliansku, precestoval Ameriku, po návrate žil v Mníchove, Viedni a Berlíne, emigroval do Španielska a nakoniec do Ameriky (New York). Bol nekompromisný antifašista a prešiel od katolicizmu ku komunizmu a späť ku katolicizmu. Niektoré z jeho drám boli preložené a zhudobnené P. Hindemitom (Nusch-Nuschi) a A. Zemlinským (Kráľ Kandaules) so silne expresívnymi a erotickými prvkami.

BOKA, V. a kol. *Slovník spisovatelů německého jazyka a spisovatelů lužicko-srbských*. Praha : Odeon, 1987. s. 131.

Kein Nehmen mehr von mir, von dir kein Geben zo mňa žiaden úžitok, od teba žiaden dar
Und ausgelöscht das Ein und das Zuzweit... a vyhasnutý sám a vo dvojici...

Wir haben keinen Ort und keine unsre Stunde Nemáme už miesto a náš čas
Nicht mehr Dauer als ein Traumgesicht, netrvá dlhšie ako sen,
Wir sagen Schmerz, und was ist unsre Wunde? Povieme bolesť, a čo je naša rana?
Wir sagen Lust, und was ist unser Licht? Povieme radosť a čo je naše svetlo?²²

Báseň bola venovaná Andreovi Gideovi. Štruktúru tvoria tri strofy po štyroch voľných veršoch so striedavým rýmom. Ide o kontemplatívnu reflexívnu lyriku, v ktorej sa autor zamýšľa nad bytím, postavením v živote a zmyslom života. K depresívnemu charakteru a ku gradácii prispievajú zápory (*Nicht mehr, Kein Leben mehr, kein Geben, keinen Ort, keine unsre Stunde, Nicht mehr Dauer*), paradoxy (*das Ein und das Zuzweit*), záverečné rečnícke otázky (*Wir sagen Schmerz, und was ist unsre Wunde?, Wir sagen Lust und was ist unser Licht?*) a apoziopéza (náhle prerušenie myšlienky). Výberom vhodných kompozičných a hudobno-výrazových prostriedkov a ich zmenami sa dosahuje adekvátna nálada, dramatickosť i expresívnosť.

Pieseň je v trojdielnej forme $AB A^1$ s výraznou samostatnou codou, v $2/4$ takte s dynamikou od *pp* po *f*. Prvý diel *A* tvorí 27 taktov v pomalom tempe Largo ($\text{♩} = 60$) a začína nečakaným a hlučným držaním clustra v prvých dvoch taktoch, čo je ďalší osviežujúci a prekvapujúci prvok, ktorý má prispieť k zmene atmosféry. Minimalistický ostinátny klavírny sprievod v legate, v dynamike *p* a *mp* začína v treťom takte a pripravuje po psychologickej stránke poslucháča na atmosféru nekonečného priestoru nad horizontom. Podporuje to aj harmonický priebeh osciláciou medzi *As dur* a *as mol* ako symbolu monotónnosti, o ktorej sa spieva v texte, a potom nasleduje 12 taktov s harmonickým priebehom *f mol* a *es mol* ako dominantnej roviny v *As dur*.

Vokálny part začína predtaktím v dynamike *mp* a tvorí ho štvortaktový motív s repetíciou tónov c^2 alebo ces^2 , intervalovými skokmi tercie a kvinty a descendentným postupom *Vor Horizonten stehen, monotonen, weiten*, ktorý sa po jednotaktovej medzihre zopakuje *Nicht mehr zu sein und träumen, dass man war*. V 9. a 15. takte treba dbať na presnú intonáciu a legato v intervalových skokoch. Nasledujúca fráza začína o kvintu vyššie intervalom kvinty $c^2 - g^2$ a zobrazuje stúpajúci pohľad za oblakmi do výšin *Nach*

²² Voľný preklad Miriam Žiarna.

Wolken schauen potom pokračuje opakovaním tónov v descendentnom smere k tónu *fis*¹ *die vorüber gleiten. Entsiegelt sein...*, ktorými sa pozoruhodne znázorňuje kĺzanie oblakov smerom nadol najskôr po veľkých, a potom chromaticky po malých sekundách. Nasadenie frázy začína v dynamike *mf* a následne postupným decrescendom a miernym spomalením sa dosahuje upokojenie a ukončenie akoby dostratena. Posledné štyri takty prinášajú návrat pôvodného tempa a dvojtaktia s intervalovými skokmi... *und allen offenbar* s korunou vo vokálnom i v klavírnom parte.

V interpretácii je potrebné tvorenie legata na opakovaných tónoch a intervalových skokoch, postupného a plastického dynamického rozvíjania fráz, prízvukov a odťahov v slovách ste-hen, wei-ten, träu-men, schau-en, glei-ten a oddelenia výslovnosti *und* | al-lem. Výraz interpreta musí byť hlbavý a pokojný.

Ukážka č. 7 Peter Martinček: *Von Horizonten* (Seltsame Lieder I.) diel A²³

(♩ = 60)

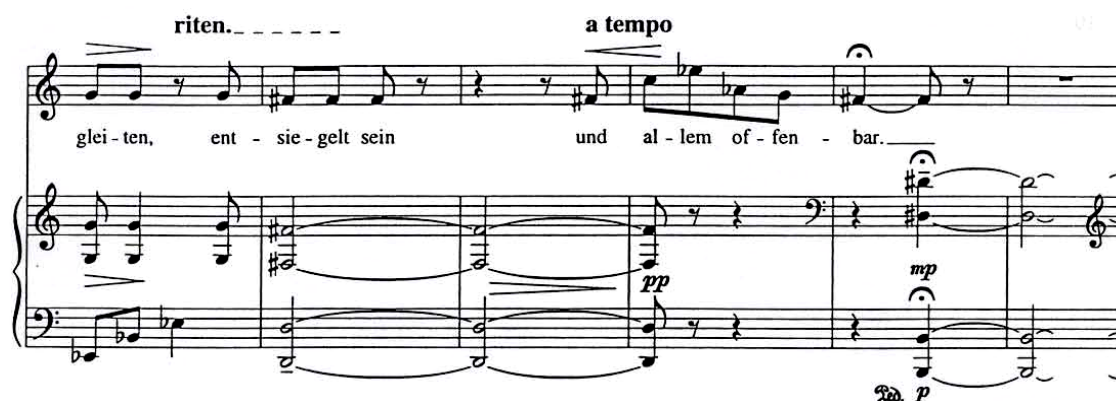
7

13

19

24

²³ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 10-11.

Diel *B* má 19 taktov a prináša expresívny dvojtaktový melodicko-rytmický motív s výrazom *Affetto*, v tempe *Andante* ($\text{♩} = 84 - 100$) a dynamikou *f*, ktorý predstavuje dramatický a výrazový vrchol celého cyklu. Začína sklzom na dominantu v G, pokračuje moduláciou na dominantu v Es s pociťovaním H^7 respektíve H^{11} (h mol, dis mol, fis mol, a mol, c mol, e mol) ako disonantného pásma d mol. Klavírny sprievod je veľmi jednoduchý a sprevádza vokálny part v unisone alebo v paralelných terciách a pre silnejší expresívny účinok využíva disonancie, prevažne dynamiku *f* a zaujímavé pauzy vytvorené častými pomlčkami. Vokálny part začína v dynamike *f* na neprízvučnej dobe a skladá sa z dvojtaktového vzostupno-zostupného motívu s intervalovým skokom kvinty smerom nadol a s odlišným ascendentným záverečným postupom *Kein Leben mehr* a *wie dieses dumpfe Beben*. Opakovaním sa vytvára osemtaktová fráza, po ktorej nasledujú tri takty klavírnej medzihry, a potom opakovanie rovnakého osemtaktového melodického materiálu bezo zmeny *Um Tat und Ding und Schrei, Kein Nehmen mehr von mir, Und ausgelöscht das Ein und das Zuzweit*, ale aj so zmenami dynamickými – dynamika *mp* pri nasadení frázy *Kein Nehmen mehr von mir*, rytmickými – pomlčky na začiatku ťažkej doby *und Müdigkeit, von dir kein Geben* a akcentom na keit.²⁴ Výrazná rytmická štruktúra melódie, intervalové skoky, nástup na ľahkej dobe, rýchle tempo, silnejšia dynamika a útržkovitosť spôsobená pomlčkami zvyšujú napätie a podporujú dramatický výraz. V artikulácii treba oddeliť slová *Um Tat* | *und Ding* | *und Schrei* | *und Müdigkeit, Und* | *ausgelöscht das* | *Ein* | *und das Zuzweit* a dodržať výslovnosť koncoviek. Vo výraze je dôležité dosiahnuť veľmi expresívny prejav naliehavosti a vzrušenia, čo vyplýva z obsahu textu, ktorý sa zamýšľa nad existenciou a užitočnosťou jedinca.

Ukážka č. 8 Peter Martinček: *Von Horizonten* (Seltsame Lieder I.) diel *B* ²⁵

²⁴ Treba upozorniť na chybu v zápise melódie vo vokálnom parte *das Ein und das Zuzweit*. Poslednú slabiku slova *Zuzweit* treba spievať o sekundu vyššie, tak ako je to v klavírnom parte.

²⁵ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I.* s. 10-11.

Affetto
(♩ = 84)
f

Kein Le-ben mehr wie die - ses, _____ wie die - ses dum - pfe Be - be _____ n

um Tat und Ding und Schrei _____ und Ding und Schrei und Mü - dig - keit, (*>*)

mp
kein Neh-men mehr von mir. _____

f
von dir kein Ge - ben, _____ und aus - ge - löscht das Ei _____ n,

(♩ = 60)
f
das Ein und das Zu - zwei _____ t...

f *p legato*

Tretí diel A^1 tvorí 18 taktov, z ktorých prvých 14 taktov prináša melodicky a rytmicky skrátenú a pozmenenú reprízu. Oproti A dielu dochádza k zmene smeru melódie nahor (tercia v 52. a 54. takte, kvarta v 62. – 63. takte a chromatický postup v 64. – 66. takte) ako symbolu a výrazu otočenia pozornosti smerom nahor a nie nadol ako to bolo v prípade kĺzania oblakov v diele A . Je v pomalom tempe Largo (♩ = 60), v legate a v slabej dynamike *p* a *pp*. Frázy *Wir haben keinen Ort und keine unsre Stunde* a *Nicht mehr Dauer als ein Traumgesicht* treba interpretovať s miernym crescendom a decrescendom a venovať pozornosť 58. taktu a jeho správnej intonácii a rytmu. Obsah textu prináša reflexiu o beznádeji v hľadaní pevného miesta a správneho času, pretože všetko čo je, trvá krátko ako nejaký sen, čo si vyžaduje výraz smútku a ľútosti.

Vo frázach s kvintovým *Wir sagen Schmerz* a kvartovým krokom *Wir sagen Lust* nahor a descendentnou melódiou sa žiada urobiť v prvej fráze väčšie crescendo ako v druhej,

Ukážka č. 9 Peter Martinček: *Von Horizonten* (Seltsame Lieder I.) diel A¹ ²⁶

Wir ha - ben kei - nen Ort und kei - ne un - sre Stun - de

nicht mehr Dau - er als ein Traum - ge - sicht, wir sa - - - gen

Schmerz, und was ist un - sre Wun - de? Wir sa - - - gen Lust, - und

was ist un - ser Li - - - cht?

p - pp legato

con f

²⁶ MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I*. s. 12-13.

Vokálny part poslednej piesne sa pohybuje v rozsahu nóny ($\text{fis}^1 - \text{g}^2$), čo je v rámci tohto cyklu najväčší rozsah s najväčším dynamickým rozpätím od *pp* po *f* a vyžaduje od interpreta ovládanie dychovej opory, pri prechode do vyššej hlasovej polohy vo frázach s intervalovými skokmi tercie, kvarty, kvinty, v melódii na jednom tóne a v descendentných frázach s chromatickým postupom. Pomlčky vo vokálnom parte vnášajú útržkovitosť, ale aj vytvárajú napätie a expresivitu. Pre vystihnutie nálady piesne treba rešpektovať kontrast medzi jednotlivými dielmi zvolením vhodného tempa, dynamiky, agogických zmien, správnej deklamácie nemeckého textu s prízvukmi, výrazom a mimikou, ktoré musia vychádzať z obsahu filozofického textu. Intimitu a kontrasty v interpretácii podporuje aj pestrý harmonický priebeh a disonancie v klavírnom parte.

Záver

V piesňovom cykle *Seltsame Lieder I.* od Petra Martinčka van Groba je zaujímavo a výstižne spracovaný poetický obsah textu využitím kompozičných prostriedkov, ktoré sú charakteristické pre tvorbu skladateľa. Jeho rukopis je viditeľný v melodickej kantabilnej línii vokálneho partu, ktorý vhodne dopĺňa minimalisticky klavírny sprievod, harmonický priebeh a originálne kontrasty, ktoré sa prejavujú v zmene tempa, metra, rytmu, sadzby, dynamiky, výrazu, spevom na vokál „a“ alebo parlandom. Pre svoje príťažlivé hudobné spracovanie a primeranú technicko-vokálnu úroveň sú piesne vhodné na absolventské koncerty alebo ako repertoár na spevácke súťaže pre žiakov II. cyklu alebo štúdia pre dospelých v ZUŠ, na konzervatóriách alebo na pedagogických a umeleckých fakultách na vysokých školách. Unikátnosť cyklu spočíva aj vo využití textovej predlohy v nemeckom jazyku, preto je ho vhodné interpretovať na koncertoch a súťažiach v zahraničí a propagovať tak kvalitnú vokálnu tvorbu súčasných slovenských skladateľov.

Zoznam bibliografických odkazov

BOKA, V. a kol. *Slovník spisovatelů německého jazyka a spisovatelů lužicko-srbských*. Praha : Odeon, 1987. 844 s.

RADLER, R. a kol. 1988. *Kindlers Neues Literaturlexikon. Studienausgabe 2*. München : Kindler Verlag, 1988. ISBN 3-463-43200-5. 1005 s.

MARTINČEK, P. 2001. *Seltsame Lieder I*. Bratislava : Hudobný fond, 2001. s. 3-4. ISBN 978-80-8051-126-5.

Internetové zdroje:

CHALUPKA, L. 1998. Peter Martinček. In *100 slovenských skladateľov*. Ed. Marián Jurík, Peter Zagar. Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998, s. 186. Zdroj: MARTINČEK, P. Biografia [online]. [2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

JURÍK, M., ZAGAR, P. 1998. *100 slovenských skladateľov*. Národné hudobné centrum : Bratislava, 1998. 300 s. ISBN 80-967-7996-6. Zdroj: ČELKO, O. 2014. *Vokálna a vokálno-inštrumentálna tvorba slovenských skladateľov narodených po roku 1950* : bakalárska práca [online]. Žilina, ŽU, 2014. 54 s. [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.crzp.sk/crzpopacxe?fs=50CBA1950BCE46EEAE72B1326939F2D2&fn=docview>.

MARTINČEK, P. Biografia [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

MARTINČEK, P. Curriculum [online] [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.petermartincek.freepage.cz/curriculum/>.

MARTINČEK, P. Diela [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>.

MARTINČEK, P. Osobnosti [online]. Hudobné centrum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: <http://www.hc.sk/hudba/osobnost-detail/45-peter-martincek>

ROSEGGGER, P. Biographien [online]. Austria-Forum [2015-01-10]. Dostupné na internete: Austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/Biographien/Rosseger%2C_Peter.

WALDECK, Suso, H. Biografie [online]. Personen Lexikon. Landesmuseum Niederösterreich [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: http://geschichte.landesmuseum.net/index.asp?contenturl=http://geschichte.landesmuseum.net/personen/personendetail.asp__ID=-1022129374__BPID=2012217595.

WALDECK, Suso, H. [online] Österreich Lexikon. Austria-Forum [cit. 2015-01-10]. Dostupné na internete: www.aeiou.at/aeiou.encyclop.w/w091569.htm.

Interpretative Analysis of songs *Seltsame Lieder I* of Peter Martinček van Grob

Abstract

Songs *Seltsame Lieder I.* of Peter Martinček van Grob are attractive and interesting in interpretations of composite, vocal-technique, thematic and linguistic reasons. From Artist requires the correct pronunciation of German language and adequate application of expressive means in order to achieve adequate interpretation.

Keywords

Songs *Seltsame Lieder I.* Peter Martinček van Grob. Analysis. Interpretation. Vocal technique.

Kontakt

PaedDr. Miriam Žiarna, PhD., ArtD.

Katedra hudby PF KU v Ružomberku

Námestie A. Hlinku 56/1

034 01 Ružomberok

miriam.ziarna@ku.sk